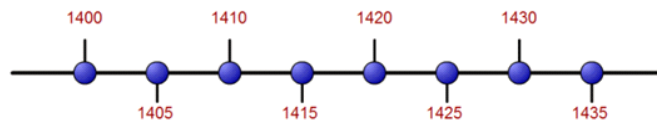
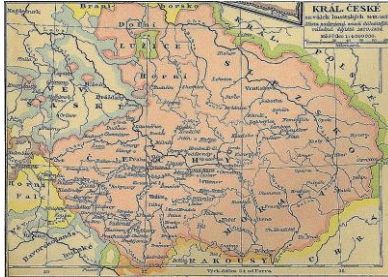

HUSITSTVÍ HUSITSKÉ VÁLKY

1419 – 1434

Období husitských válek v Čechách.

Mgr. Jana Nárovcová

Ve svobodném prostředí pražské univerzity někteří **mistři** (učitelé) přednášeli o tom, že je potřeba církev změnit.

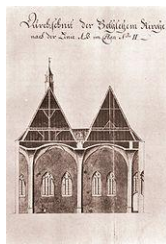
Církev zbohatla a ovládala život lidí (prodávání odpustků). **Kněží** žili v přepychu a neplnili své povinnosti. Král Václav IV. tuto kritiku podporoval, ale ta se nelíbila církvi.

prodej odpustků

Jedním z hlavních představitelů, kteří žádali nápravu církve (aby byla opět chudobná a sloužila lidem), byl

Jan Hus – univerzitní mistr a kazatel. Svá **kázání** přednášel česky a lidé se ně scházeli zdaleka. Kázal v **Betlémské kapli** v Praze.

Jan Hus se dostal do vážných problémů kvůli **kritice církve**, bohatých šlechticů a měšťanů. Také napadal právo papeže, být hlavou církve. Hus opustil Prahu a kázal prostému lidu na venkově. Byl **vyzván** císařem Zikmundem, aby se omluvil za kacířství před církevním **koncilem v Kostnici**. Neustoupil ze svých názorů, **odmítl** se omluvit a odvolat své učení.

6. 7. 1415 byl upálen na hranici před hradbami Kostnice.

Na základě Husových myšlenek vzniklo lidové hnutí – husitství. **Husity** spojovalo **přijímání pod obojí** (vína z kalicha, chleba – krev a tělo Páně). **Kalich** se stal znamením rovnosti všech lidí (kališníci). **Cílem husitů** byla náprava světa (odstranění špatných návyků lidí, záliby v přepychu, poplatků církvi). Lidé ničili kostely, kláštery, vyháněli kněze. V Praze vyhodili katolické radní z oken (1. pražská defenestrace). Začínají dlouholeté **husitské války**.

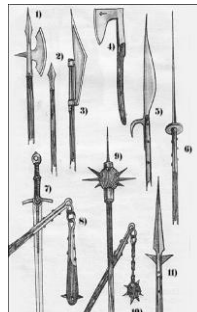
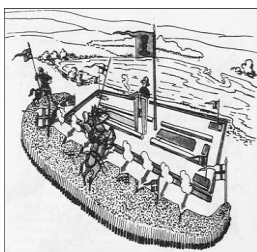
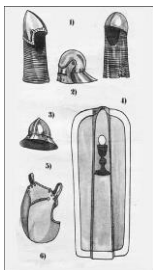

V jižních Čechách si husité vybudovali opevněné město **Tábor**. Zde si měli být všichni rovni a žít podle bible. Majetek měl být společný pro všechny. Jedním z hejtmanů byl **Jan Žižka z Trocnova**. Začal budovat a cvičit armádu. Roku 1420 svedli první vítěznou bitvu u **Sudoměře**, když byli obklíčeni vyzbrojenou panskou jízdou. Husitský chorál – **Ktož jsú boží bojovníci**.

Husitské vojsko.

Velitelé – hejtmani. Bojové vozy – sestavovaly se z nich na bojišti **vozové hradby** do tvaru obdélníku. Byly místo opevnění. **Pěchota** – pěší bojovníci bez koní. V mezerách mezi vozy byla **děla**. Používali také: **ručnice, cepy, sudlice, kopí**. Vojáky doprovázely ženy i děti. Husitští kněží vedli bojovníky do bitev.

1) přilba s drátěnou kuklou, 2) šalíř, 3) přilba s drátěnou kuklou, 4) železný klobouk, 5) kyrys, přední plech, 6) pavéza (stílelecký štít)

1) halapartna, 2) kopí, 3) sudlice, 4) sekyra, 5) sudlice, 6) šidlo, 7) meč, 8) cep, 9) kropáč, 10) řemdiň, 11) sudlice ušatá

HUSITSTVÍ HUSITSKÉ VÁLKY

Křížácké výpravy vyhlášoval papež proti nepřátelům katolické víry.
První křížová výprava – 1420 - bitva na Vítkově – křížáci poraženi.
1421 husitský sněm v Čáslavi – programem husitů se staly **čtyři pražské artikuly** (svoboda hlásání slova božího, přijímání podobojí, konec světského panování církve, trestání smrtelných hříchů bez rozdílu). Zikmund sesazen. Zvolena dvacetiletá zemská vláda (5 pánů, 7 rytířů, 8 měšťanů).

Druhá křížová výprava u Německého Brodu 1422.
1424 umírá u Přibyslavi Jan Žižka. Nový vojevůdce – **Prokop Holý** – sirotčí vojsko.

Třetí křížová výprava u Ústí nad Labem 1426
Čtvrtá křížová výprava u Tachova 1427 – křížáci utekli.
Pátá křížová výprava u Domažlic 1431 – opět utekli, papež. legát kardinál Cesarini.

Spanilý jízdy husitů do zahraničí: šířit husitství, přenést válku do Evropy, získat kořist (hlavně Morava, Slovensko, Polsko, Německo).
30.5. 1434 bitva u Lipan – umírnění husité porazili radikální tábority a sirotky, 2000 husitů upáleno, padl Prokop Holý. **Konec husitského hnutí.** Zikmund Lucemburský byl uznán českým králem.
1437 popraven kališník Jan Roháč z Dubé. Zikmund porušuje úmluvy, odpor šlechtý = odjel do Uher, ve Znojmě zemřel.

